

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hozva:	
Egy évre	14.40
Fél évre	7.20
Negyed évre	3.60
Hóna	1.20
Éves szám	4 fill.

UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:	
Egy évre	24.-
Fél évre	12.-
Negyed évre	6.-
Egy hónap	2.-
Egyes szám	6 fill.

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS EGYEBÜLT FŐRETELNSÉGI ÉS 40-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA.

Alapította:

GOMBÓS FERENCZ.

Kiadóhivatal:

D. Ak. Ferencz-utca 12. sz.

Gombos Ferencz-utca 12. sz.

Álljunk szobrot — Európának.

Az „Ujság“ számára írta: Dr. Kalmár Antal.

Gondolja meg — üzente 1849. tavaszán ak Ferenc Kossuth Lajosnak — hogy fecseparlamenttel és engedelmisséget megtagadó oronokokkal a hazát megmenteni nem lehet. Cségtelen, hogy ez a mondás a jelen valózetre nézve is áll s mindennél előbbre valóog ma is a haza megmentése. Ennek a azekvenciáját a magyar ellenzék a végsőig onta s egy képtelenül elvadult politikai helyben a kezes báránynál is kezesebb lett tiszcsak azért, mert egy rapid-fordulattal a a megmentése került előtérbe.

Am a mint az ország helyzetéből becsüel levont magára nézve a ellenzék: ugyan kell vala a kormánynak is cselekednie. — kormánynak az a legfőbb kötelessége, hogy ntse meg a hazát, mentse meg katonai hondelmi intézkedésekkel és polgári kormányzatde aztán — vége! Vagyis: akár törvényásilag, akár rendeletileg és kormányzatilag yen meg a kormányt mindent, a mi a háuval kapcsolatosan a haza megmentésére lgal, vagy szolgálhat: de ezentul egy lépést tegyen.

A háboru tartamán még a közjogi rend orgatásába is beleegyezünk, ha arra — a za védelme szempontjából — elkerülhetetle szűkség van, mert hiszen nem az elméleti zjog fog bennünket megmenteni, hanem a irányos tett.

Ámde mit akar a kormány a háboruval m kapcsolatos, a haza megvédelmezésével mmifele összefüggésbe nem hozható dolgok és törvényjavaslatokkal? Mit akar a korny a Pénzügyi Központ létesítéséről, a ku i bíraskodásról szóló törvény módosításáról, törvényhatósági választójogrol és az állami főbb számvevő-égről szóló törvény módosiát célzó törvényjavaslatával?

Ezek rendkívüli fontos dolgok, de menyiben állanak ezek összefüggésben a háboru és a haza megvédelmezésével? Ha az elzéknek most kötelessége hallgatni, kötelesége a kritika jogáról lemondani: hát a koránynak mi a kötelessége? Minthogy a kritika m gyakorlása csak a háboruval, csak a haza elelmével kapcsolatos dolgokra áll, akkor a koránynak a legelemibb kötelessége az, hogy semri ne tegyen olyant, amire nézve az ellenzék llygatási kötelezettsége már nem áll. Mert ha ent tesz és a kritika megszólal: akkor a korány csak magára vessen.

Azoknak a törvényjavaslatoknak a tárgya sa, amiket maga a kormány nem a háboru l, nem a haza megvédelmezésével kapcsolaan előterjesztett: azoknak a tárgyalása nem

a hadi parlament elé való. Elismerjük, hogy többé-kevésbé mind szükséges dolgok, de nem most, mert a haza megvédelmezésével semmiféle tárgyi összeköttetésben nincsenek. De nem is sürgősek, mert azok nélkül — egytől-egyig — meg lehet menteni a hazát. A többi javaslatokra szükség van, azokat se az alkotmány, se a haza megmentése szempontjából valóban talán nem is lehetne melőzni, azokat tehát tessék sürgősen törvénybe iktatni, de az álta-

lunk fölemlített négy törvényjavaslatot méltóztassék „jobb napok virradásaiglan“ elhalasztani. Ettől a kormánynak igazán nem lesz semmi baja s nem veszi magára az: az ódiomot, hogy a rendkívüli időket nem a haza javára, hanem a maga céljaira használja ki.

Ha már eddig a katonai-nemzetnek és a nemzeti egységnek tüneményes példáját tudtuk Európa előtt fölmutatni: álljunk tovább is mintaszobrot Európának!

Kivertük az oroszokat Orawa-völgyből.

Rohammal elfoglalt magaslatok.

Budapest, április 25. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

(Hivatalos.) A kárpáti arcvonalon az Orawa-völgyben Koziova mellett új sikert értünk el. Napok óta nagy szívóssággal végrehajtott árkásztámadás után tegnap csapataink rohammal bevették a Koziovától délre eső Ostry-magaslatot. Egyidejűleg sikerült a csatlakozó német csapatoknak az út mentén és az úttól nyugatra előbbre jutniok. Összesen hatszázötvenkét oroszot fogtunk el. Az Ostry-magaslat elfoglalásával és Zwinin hegyhátnak április elején történt megszállásával a szövetséges csapatoknak sikerült az ellenséget az Orawa-völgyben mindkét oldalt elfoglalt, hónapok óta szívósan védelmezett egész hadállásából kiverni. A kárpáti arcvonal többi szakaszán ittott tűzérési harc folyt. Galiciában és Lengyelországban többnyire nyugalom volt.

Höfer altábornagy, a vesérkar főnökének helyettese.

Sikeres német offenzíva nyugaton.

Ezer fogoly Ypernnél, ezerhatszáz Combresnál.

Budapest, április 25. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, április 25. (A nagy főhadiszállás jelenti.)

Nyugati hadszíntér: Ypern mellett további sikereket értünk el. Yperntől északra április huszonharmadikán elfoglalt területet ellenséges támadásokkal szemben is megtartottuk. Odább keletre folytattuk a támadásokat, rohammal bevettük Solaest majort St.-Julientől délnyugatra, valamint St.-Julien és Kereselaen helységeket és győzelmesen nyomultunk előre Grabenstafel felé. Ezekben a harcokban mintegy egyezer angol elfogtunk és több géppuskát zsákmányoltunk. Egy St.-Julientől nyugatra állásaink ellen intézett angol ellentámadást ma reggel az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett visszavertünk. Lille-től nyugatra tüzelesünkkel csirájukban elfojtottuk az angolok támadásai kísérleteit. Az Argonneokban Le Four de Paristól északra két francia zászlóalj támadását visszavertük.

Maas magaslatokon Combrestől délnyugatra a franciák súlyos vereséget szenvedtek. Itt támadásba mentünk át és egy rohamban keresztültörtük a franciák több egymás mögött fekvő vonalát. A franciák éjjeli kísérletei, hogy az elfoglalt területet kiragadják kezünkől, az ellenség súlyos vesztesége mellett meghiusultak. Huszonnégy francia tiszt, egyezerhatszáz főnyi légénység és tizenhét ágyu maradt ezekben a harcokban kezünkön.

Maas és Mosel között egyébként csak déli arcvonalunk egyes pontján került sor szuronyharcokra, amelyek Aillynál még nem értek véget. Bois de Petreben a

franciák egy éjjeli támadása meghius lt. Végezésekben tegnap is akadályozta az erős köd a harci tevékenységet.

Keleti hadszíntér: Keleten a helyzet változatlan. Az oroszoknak két gyengébb támadását Ciechanówról nyugatra visszautasítottuk. Válaszul az oroszok által a békés Niedenburg városra dobott bombákra. Bialystok vasuti csomópontja ismét husz bombát hajítottunk.

Az északi harctér

Przemysl zászlója.

Zürich, április 25.

Kievi hírek szerint, mikor Kievdn átkutatták a Przemyslben elfogott osztrák-magyar tiszteket, **Tamassy altábornagy kezitaskájában megtalálták a vár zászlóját.** Az egyes ezredek zászlói pedig darabokra vágva és megszámozva a tisztek között voltak szétosztva.

Bukovinában visszavonulnak az oroszok.

Budapest, április 25.

Az oroszok csapataink előretörése következtében a Pruthnál a határig vonultak vissza. Ottviánál ágyuharc volt.

Nyugati harctér.

Hindenburg Flandriában.

Rotterdam, április 25.

(*Le Courant* katonai szakértője megállapítja, hogy az Ypern körüli német győzelem az utóbbi hónapok legnagyobb harctéri eseménye volt. Az elért eredményekből következtetik, hogy a hadműveleteket a németeknél Hindenburg vezeti.

A Zeppelinek bombái 500 embert öltek meg.

Stockholm, apr. 25.

A Zeppelinek West Hartlepool városban igen nagy károkat okoztak. Szemtanuk azt állítják, hogy ez a kár aránytalanul nagyobb, mint ahogy azt az angol hivatalos jelentés elismeri. Az angol hivatalos jelentés szerint 60 ember jött szerencsétlenül, tényleg azonban ötszáz ember halt meg.

A német híradalmi felhivatalos cáfolja a német-angol különbeteke híreit.

Berlin, április 25.

A Nordd. Allg. Zeitung írja: Különböző oldalakról halljuk, hogy a városban és a vidéken különböző hírek kerültek forgalomba békétárgyalásokról. Azt beszélnek, hogy kezdeményező lépések történtek egy angol-német különbeteke megkötésére még pedig úgy, hogy bizonyos angol ohajokat és követeléseket teljesítenek. Aki azonban gondolkodik, még csak nem is beszélhet arról, hogy Németország a neki kedvező hadi helyzetet arra fogja felhasználni, hogy valamelyik ellenségének kedvező békét kössön.

A mi hadicélunk, amint azt a híradalmi kancellár beszédeiben kifejtette, arra irányul, hogy a katonai helyzet minden előnyét használjuk ki, hogy olyan biztonságra tegyünk szert, hogy senki sem merészkedjék többé békénket megzavarni. És emellett kell maradnunk. A német bekeőhajokról szóló hírek a mi szilárd elhatározásunkkal szemben, hogy az ellenséget legyőzzük, ostoba, vagy rosszakaratu koholmányok.

A tengeren.

Elsüllyesztett angol gőzösök.

Rotterdam, április 25.

Egy német buvárhajó elsüllyesztette az „Envoy” és „Lavrance” angol gőzösöket.

Megakadtak a japán—kinai tárgyalások.

Berlin, április 25.

Tókióból jelentik: A japán—kinai tárgyalások teljesen megakadtak. Japán kompromisszum útján keres megoldást.

LEGUJABB

Az ellenzék megegyezett a kormánnyal.

A kormány respektálta az ellenzék kívánságait. — Módosítják a bukovinai javaslatot. — Az ötven éveseket legutoljára hívják be.

Budapest, április 25.

A munkapárt esti értekezletén a honvédelmi javaslatokat változatlanul elfogadták. *Tisza* felszólalt s elmondta, hogy az ellenzék a javaslatokhoz módosításokat terjesztett be és kijelentette, hogy a kormány az ellenzék javaslataival szemben a legelőzékenyebb magatartást tanúsítja. Kifejti, hogy a honvédelmi javaslatok célja az, hogy a nemzet a háboruban kifejthette az egész erejét és megvan győződve, hogy az előterjesztendő módosítások is csak ezt a célt szolgálják. Fogadjuk tehát — ugymond — jóakarattal ezeket a módosításokat.

Hazai honvédelmi miniszter bejelentette, hogy holnap a Házban a háboru természetéről és jelentőségéről nyilatkozni fog.

Délután az ellenzék elnöki tanácsa ülésezett. Az ülésen bejelentést nyert, hogy az ellenzék megállapodott a kormánnyal, miszerint a 18 és 43—50 éves legfiatalabb és legidősebb korosztályok csak akkor hívatnak be, ha a többi korosztályokat már az országból a harctérre vitték.

Azokat a javaslatokat, amely a magyar katonáknak galiciái és bukovinai ezredébe leendő beosztásáról szólnak, a függetlenségi, a demokrata és az alkotmánypárt meghajolva a kényszerítő szükség előtt, megszavazza. Az ellenzék több kedvezményt vivott ki, köztük azt, hogy az új néplölkelesi törvény csak a háboru tartamára vonatkozik. A szállítási visszaélések megtorlására meghozandó törvény-cikk tizenegyedik szakaszának kihagyását kívánja az ellenzék, amely szakasz az új törvényt visszaható erővel akarja felruházni. Együttal törölni kívánja azt a törvényszakaszt, amely a hazaárulók vagyonának elkobzását célozza.

Az alkotmánypártban elnöklő gróf *Andrássy* Gyula bejelentette, hogy a honvédelmi miniszttert megkérték, miszerint érdeklődjék a főhadiszálláson *Désy* Zoltán sorsáról. Válasz eddig még nem érkezett. A függetlenségi pártban *Bakonyi* Samu ismertette a honvédelmi javaslatokat. Az értekezletet holnap folytatni fogják.

Az Emke számolócédu

Feljelentés két ügynök ellen.

(Saját tud.) Megirta az *Ujság*, hogy a

Emke budapesti választmánya konfliktusba keveredett a Vörös-Kereszttel közös akciója előfordult állítólagos szabálytalanságokért, am már előre is jeleztük, itt az Emkét semmi vád nem illetheti s ugy látjuk, hogy a Vörös-Kereszt fellépésének ele nem is az Emkét ér

A budapesti lapok közlése szerint a budapesti ügynök csinálta a zavarokat. *Le D. Lajos* és *Cs. Gusztáv*, *Andreics* elnök tiltakozására plaketteket hoztak forgalomba, amelyeknek jövedelmével sem az Emkének, sem a Vörös-Keresztnak nem számoltak be. Ugyarsa visszaélésüket követett el *Antal* (Feldm. Ignác, a vállalkozás alkalmazottja is, akit *Andreics* elnök elbocsátott s aki ellen folyik a vizsgálat, sikkasztás és hűtlen kezelés címén.

Az ügyben különben *Andreics* elnök következő nyilatkozatot tette közzé:

„Az Est” című lapban az EMKE. székesfővárosi választmányának működéséről egy jelent meg. Határozottan, a legsúlyosabb erkölcsi felelősség mellett kijelentem, hogy az EMKE. székesfővárosi választmányának a Vörös-Keresztel vezetésem alatt együttesen lefolytatott 1914. évi január hó 15-én végleg befejezett gyűlése a legnagyobb becsületességgel és korosséggel történt meg. Az akció lefolytatását, am minden részletét és a leggondosabban elkészített számadásokat *könyvalakban* is kiadtuk és az egy példányát mély tisztelettel megküldöm a munkálatok tisztaságáért és becsületességéért legnagyobb dicséret és elismerés illeti meg az EMKE. székesfővárosi választmányát, amely egész ügyet, annak minden részletét és a számadást hiteles okmányokkal felszerelve egy héttel ezelőtt e hó 28-ra egybehívott igazgatói gyűlés elé is terjesztette. Budapest, 1915. évi április hó 24-én. Kiváló tisztelettel: *Andreics* János s. k. m. kir. miniszteri tanácsos, az EMKE. székesfővárosi választmányának ügyvezető elnöke.”

Veszett kutyája az Árpád-utón

Tizenkét embert mart meg.

(Saját tud.) Tegnap, a vasárnap délutánját valami rémes szenzáció zavarta az Árpád-utón és a Kajántói-utón.

Egy habzó száju, véres szemű vizslahant végig ezeken az utcákon és akik utána akadtak, azoknak neki ugrott és véresre mart. Berontott a házak nyitott kapuján és megragadta az udvaron levőket, embert, állatot és aránt, azután tovább rohant és vitte magával vesztségét, nyálában a veszedelmet és szomját.

Az emberek rohánva menekültek el, mégis tizenkét ember lett áldozata a vesztett kutyának, azonkívül megmart három disznó és öt kutyát. Végre az üldöző emberek sikerült Székely-utca 20 szám alatt agyonmártak a vérengző besttiát.

A mentők rögtön kivonultak és a megmart emberek sebeit kimosták és bekötötték. Együttal értesítették a rendőrséget az esetről. A rendőrség intézkedett, hogy a megmart emberek azonnál elszállíttassanak a Pasteur-izetbe, együttal a megmart kutyákat és disznókat rögtön zár alá helyezte.

A rendőrségen a vesztett kutyának eddig a következő áldozatait írták össze.

Rozner Márton, lakik Rudolf-utca 11. szám alatt, *Hulubán* Györgyné, lakik Gyep-utca 10. szám alatt. *Borsán* Jánosné, lakik Borsaujfaluból *Józsa* István, lakik Árpád-ut 66 szám alatt. *Weisz* Lajos, lakik Rudolf-ut 22 szám alatt. *Papp* Izsák, lakik Hajdu-ut 5 szám alatt. *Bej* Mariska, lakik a Nádás-teri téglagyárban. *Székely* István, lakik Árpád-ut 61 szám alatt. *Balogh* Mihály, lakik Rudolf-ut 64 szám alatt. *Moldov*

hária, lakik Hosszúmacskán. Azonkívül még megmaradt két egyént *Friedmann*-féle téglagyár közelében, de ezeknek a nevét még nem sikerült megállapítani. Nagy Arpádné Zug-utca 17 szám alatti lakosnak három sertését is megharapta a veszett kutya, valamint *Rácz* Józsefné Csókánca 8 szám alatti és *Laut* Rezsóné Ferencz József-ut 90. szám alatti kutyáit és még három más kutyát, melyeknek gazdái eddig még nem sikerült megállapítani.

A megmaradt emberek között csak egy súlyos sebesült van. Ez *Józsa* István, akinek a megvadult állati teljesen összerohsolt. többiek sebesülése kevésbé súlyos. A megmaradtak között két falusi asszony is van és neknek addig leendő ellátásáról még Pestre állítják őket, a rendőrség már gondoskodott. Munkatársunk ebben az ügyben felkereste *Hudády* Endre rendőrfőkapitányt, aki az eütről a következőket mondta:

— Hogy ilyen sajnálatos szerencsétlenség eütrőnténhetik, annak csak a közönség gondatlansága és a hivatalos hirdménynek teljes elgigálása az oka. Legutóbb kiadtam hirdményileg egy rendeletet, melyben felhívtam a közönséget arra, hogy a veszettségre való tekintettel ne engedjék kutyáikat kosár nélkül utcára. És ezzel szemben mit látunk? — Az vadászok naponként 10—15 kutyát fogdosnak sze, melyekért aztán a közönség lefizeti váltgdi címen a büntetést. Most még egy hirdést fogok kiragasztatni, amelyben tudatni fogom közönséggel, hogy amelyik kutyát az ebvadók elfogják az utcán, azt rögtön minden ábbi nélkül le fogják bunkózni. Ha ennek a rdetésnek ellenére is gazdátlanul, vagy kosár lkül fognak kóborolni a kutyák, akkor nem sz más hátra, mint a város valamennyi kutyáját fogom irtatni. Így talán mégis lesz rend és y talán nem fognak hasonló szerencsétlenségek öfordulni.

Elfoglalják a Strasser Aladár vagyonát.

Kolozsvárt nincs még vizsgálat.

(Saját tud.) A nagyváradai kórházi szállisi visszaélések dolgában a katonai vizsgálat abb érdekességeket állapított meg. Legújabban foglalták *Strasser* Aladár vagyonát s egy újabb tartóztatás is történt. Kolozsvárt eddig még a grehajtott házkutatáson kívül semmi egyéb m történt. Állítólag itt olyan szigorú ellenőrzés ellett történt a katonák élmezése, hogy visszaélés nem történhetett. A bűnügy újabb részreiről a következőket jelenti nagyváradai tudónk:

Tegnap délelőtt Temesvárról visszaérkeett *Scholler* főhadnagy ügyészi megbízott, aki Nagyváradon lefolytatott nyomozást eddig is nyitotta és újjólag átolvasta az ügyre vonatkozó összes tanuvallomásokat és átnézte a megállapított ténybeli adatokat. A rendőrségen nyanis távolléte alatt is történtek kihallgatások, intézkedés jogát azonban fenntartották a katonai hatóságok.

Scholler főhadnagy előtt most már teljesen tisztán áll *Strasser* Aladár egész bűnstroma. A kórházi élmező bűnügye sokkal komplikáltabb, mint ahogy az utóbbi napokban szóft és sokkal súlyosabb, mint ahogy az eddigi nyilvánosságra jutott adatokból megállapítható volt.

Mindenesetre a dolog mérlegelésénél már *Strasser* rovasára esik, hogy vagyonának egy részét a nyomozást teljesítő hatóságok előtt ragadta. *Strasser* Aladárnál ugyanis, aki a lelmultban még teljesen vagyontalan ember lt, tekintélyes összegre találtak, de ennek a lúznak a keletkezését magyarázni lehetett az élmezési üzlet nagy forgalmával. Tegnap azonban a nyomozás során kitűnt, hogy *Strasser* Aladárnak rejtett vagyona is van, amit eltagadta a nyomozó hatóságok előtt.

Scholler főhadnagynak egy jelentés folyón tádomására jutott, hogy a katonai élmező ámláján és *Strasser* Aladárné nevében a letar-

téztatott hádseregszállítónak nagyobb összegű betétje van egy budapesti pénzintézetben. Az ügyészi megbízott a rendőrség közbenjöttével megállapította, hogy *Strasser* Aladár betétje 60.000 korona, *Strasser* Aladár elhelyezett pénze pedig 70.000 korona. Természetesen az összeget azonnal lefoglalták s az intézkedésről távirati végzéssel értesítették a budapesti pénzintézetet.

A katonai élmező bűnügye mindinkább bonyolultabb lesz. A nyomozó közegek megállapították, hogy *Strasser* Aladárnak bűntársai is vannak. A terhelő adatok és súlyos tanuvallomások alapján tegnap letartóztaták *Strasser*nek *Vogel* nevű alkalmazottját, aki eilen az a vád, hogy a manipulációkról tudomása volt, sőt *Strasser*nek az üzelmek elkövetésében segédkezett is. A katonai ügyészi megbízott intézkedésére tegnap *Vogel* a szegedi honvédhadosztálybíróházba szállították.

A vizsgálat azonban még nem nyert teljesen befejezést, sőt szélesebb alapon indult meg, mint ennek előtte. *Scholler* főhadnagy aki az új moimentumok alapján újabb intézkedéseket foganatosít, hogy a kuszált bűnügy minden rejtett szálát kibogozza, ismét nagy erélyvel és agilitással végzi tisztító és hazafias munkáját. *Scholler* főhadnagy tegnap fogadta a „Szabadság” munkatársát és a következőket jelentette ki:

— Temesvárott a katonai ügyészségnél beszámoltam eddigi tevékenységemről és a Nagyváradon lefolytatott nyomozás eredményéről. Intézkedéseimet jóváhagyólag tudomásul vették és a vizsgálat vezetésével újjólag felruháztak.

— Annyit elárulhatok hogy *Vogel* letartóztatásával és *Strasser* Aladár elrejtett 130.000 korona vagyonának lefoglalásával még nincs teljesen befejezve a vizsgálat. Kötelességem, hogy a dolog minden részét tüzetesen és teljes alaposággal kiderítsem és feladatom, hogy a bűnösöket, akik a hádsereg, a haza és a szenvedő beteg katonák ellen haszontelenségből lelketlen merényletet követtek el, az igazságszolgáltatás megtorló kezei közé juttassam.

A nagy érdekességű ügyben különben is új mozzanatok várhatók, mert a vizsgálat értesülésünk szerint olyan adatokat hozott napvilágra, ami eddig ismeretlen volt az eljáró hatóságok előtt.

HIREK.

— (Pósta Béla előadása a Függetlenségi Pártkörben.) A Függetlenségi Pártkör keddi fogadódélutánján Pósta Béla dr. tart előadást a legutóbbi politikai eseményekről. Az elnökség ezuton kéri föl a párttagokat a minél nagyobb számú megjelenésre. Az előadás fél 7 órakor veszi kezdetét.

— (Elfogták a szófiái merénylet tetteseit.) Még élénk emlékezetben él az a véres bombamerénylet, amelyet február elején követtek el Szófiában egy bálon és amelyneköt előkelő fiatal áldozata volt. Amint budapesti tudósítónk táviratozza, a merénylet tetteseit letartóztatták. Tudósításunk a következő: Szófiából jelentik, hogy a rendőrség ma letartóztatta a legfőbb bolgár számvevőszék egy magasrangú hivatalnokát és feleségét, akik bevallották, hogy a februári merényletet ők követték el. Egy messze elágazó anarkista szervezet élén állottak és a kaszinó bálján a pokolgépet észrevétlenül felrobbantották. Ezzel azt akarták elérni, hogy a merénylet következtében a rendőrfőnök elveszítse az állását és helyébe őt, a számvevőszéki főhivatalnokot, mint a legjogosabb aspiránst nevezzék ki. Ezt az

állást elnyerve végső céljuk az volt, hogy a király s a szobránje ellen bombamerénylet kövessenek el. Ezt a tervüket a legnagyobb pontossággal elkészítették még pedig úgy, hogy mint rendőrfőnök dobta volna a bombát a szobránjeba.

— (Fehérneműt a sebesülteknek.) A sebesültek ágyneművel való ellátásának akciója egyelőre megszűnt. *Marschalkó* Tamásné értesíti az adakozókat, hogy a Vereskereszt nevében általa gyűjtött pénzt nem a sebesülteknek uszonnával való ellátására fogja felhasználni, hanem tekintettel egy elkövetkezendő járványra, a sebesültek részére fehérneműt fog beszerezni. Az uszonna céljára csak azok az adományok fordíthatnak, amelyek kimondottan e célra és természetben fognak adatni.

— (Goga és Lukácsiu haza szeretnének jönni.) Annak idején nagy megbotránkozást idézett elő a magyar közvéleményben *Goga* Oktáviának és *Lukácsiu* Lászlónak a magatartása, ami örök időre kiközösítette a két megtévelyedett embert a becsületes társadalom köréből. R. M. román származású földbirtokos csak néhány nappal ezelőtt érkezett haza Romániából, ahol fontos üzleti ügyekben tartózkodott és igen érdekes dolgokat mondott el *Goga* Oktávián költő és *Lukácsiu* László, a volt lafalusi pópa életéről, továbbá Romániának a világhaboru iránti közérzületéről.

— Mintegy két hetet töltöttem Romániában, több nagyobb városban fordultam meg üzleti ügyekbe és közvetlenül volt alkalmam tápasztalni Románia magatartását. Egy teljes héten át tartózkodtam Bukarestben, ahol több előkelőbb politikussal és akadémiai taggal jöttem össze. Ahány emberrel — akik méltán kifejezői a közvéleménynek — csak beszéltem, mindegyik azon a véleményen volt, hogy úgy *Goga* Oktávián, mint *Lukácsiu* László má már Romániában is teljesen elejtett emberek. Csalódtak abban, hogy Románia szívesen fogadja szereplésüket és magyarországi eljárásukat. Ha akad is egy-két fanatikus, aki érintkezik velük, a hivatalos körök érthető okokból: nem exponálhatják magukat, megközelíthetetlenek a két megtévedt ember számára. Romániában általánosan helyeslik a magyarországi románságnak azt az eljárását, hogy ellene fordult a két hűtlen magyar alattvalónak. Továbbá azt beszélik, hogy mind a ketten már megbánták a bűnüket, mindent jóvátennének, ha lehetne. Haza természetesen nem jöhetnek, mert a legsúlyosabb büntetés vár rájuk, amit csak az igazságszolgáltatás oszthat. Állítólag román államférfiakat, sőt egy politikus szerint magát *Carmen Sylva* királynőt akarják arra kérni, hogy járjon el az érdekükben a magyar kormánynál, hogy ügyükben pertörést rendeljenek el és visszatérhesenek.

— (Jó gyümölcsstermesre van kilátás.) Szakkörök véleménye szerint a kolozsvári és környékbeli mindenféle gyümölcsfák gyönyörű szép állapotban vannak. A legtökéletesebb, dus virágzás és egyenletes jó fejlődés tapasztalható a gyümölcsösökben. Ha csak valami váratlan elemi csapás nem fog közbejönni, szép kilátásaink lehetnek a gyümölcsstermelést illetőleg. Ez a mostani viszonyok között annál fontosabb, mert hiszen tudjuk, hogy a gyümölcs tápláló és kellemes, üdítő voltával jórésben pótolni is tudja az élelmicikkeket vagy legalább is kiegészítésül járulhat hozzá. Ebben a nagy drágaságban pedig jótékony hatással lesz az eredményes gyümölcsstermelés, mert különösen a szegényebb népnél enyhíteni fogja a nagy anyagi megterheltséget és egészséges hatásával némely rossz, romlott élelmicikket ki is fog szorítani. Az ez évi gyümölcsstervezésnél azonban még sokkal szigorubbán fog kelleni vigyázni az éretlen gyümölcsre és hogy ez nyersen való állapotában forgalomba ne kerüljön, mert a zöld, éretlen gyümölcs most százszorta veszélyesebb, mint máskor. Most jobban kell a járványoktól és egyéb veszélyes betegségektől óvakodnunk, mint máskor.

— (A szabad alku.) A városi ármegállító bizottság a tejre és tojásra a szabad alkut mondotta ki, hogy ezáltal elejébe vágjon a nevezett cikkek hiányának. Kíváncsiságból, hogy mi lesz az eredménye az új rendszernek, megtekintettük a tegnapi piaci hozatalt és az árak után érdeklődtünk. Mint előre látható volt, az árakat egy kissé felszűrték az eladók — voltak kivételek, hogy örült árakat is követeltek — de szerencsére általában jelentéktelen volt az emelkedés. Ami a nehozatalt illeti, valóban korán reggel kielégítő mennyiségben voltak az élelmi cikkek, amit gyorsan széjjel is kapkodtak a korán megjelenő vevők.

— (Müller Máttyás huszárhadnagy.) A kolozsvári közönség régi kedves ismerőséről, a színház volt népszerű karmesteréről, Müller Máttyásról érdekes hír érkezik: már a legközelebbi napokban bevonul a cs. és kir. 4. huszárezredhez. Csak régi szerelméhez tért vissza. Ezen kezdte annak idején s a legszármegjebb fizetek közé tartozott. Matyija volt akkor is minden jókedvű cimborának s földi javakkal bőven eleresztve hazuról diktálta a műsort más huszárezredeknek. Igen, a műsor volt mindig a vezérmotívum. A béke pöchosodó esztendőiben nagy temperamentum-kitörések, hogy meg ne sűrűsödjék a vér; bravurok, amik Bácskában is híressé tették. De mindig szépen és stílusosan, oktalan duhajkodások nélkül, uri módon, a parvenü pénz szórásának híjjával. Müller Matyinak így lett nagy udvara s így tett eleget egy kiterjedt cég száz fufangjának, kíváncságnak. A céget ismerjük a hasonló regényekből, *Fű* és *Fa* a neve. Mert jól ment akkor sora fünek és fának egészen az utolsó garasig.

— Ha pénzem nincs, már csak inkább élek legszebb álomnak, a muzsikának! Elköszönt a cifra élettől, előszedte a diplomáját s a zene nagy bíró almában diktálta a vezérmotívumokat. Teljesen megelégedve, soha egy szót sem vesztegetve arra, ami volt. Most pedig, hogy minden emberre szükség van, Müller Máttyás, az acélizma férfiu visszakerült a rangját.

— (A Rákóczi-sétátér.) Itt van már minden sokára május és vele együtt eljön a szabad levegő, a zöldelő, kivirágzott fák élvezése, az örömteli sétálás az illatos sétatereken. A Rákóczi-sétátéren levő kioszkot — miután katonák már nincsenek benne — rendbe hozzák, takarítják, kifestik. De a földolgra még egyáltalában nem is gondoltak. A sétatéren még csak nem régen vagy 200 tram-ló állomásozott és ezeknek a szemete a földön szétperlődött. Ez is hozzájárulhatott ahhoz, hogy a sétatéri ut egész hosszában egyetlen portenger és ha egy kocsi végig halad rajta, az egész sétányt teljesen porfelhőben takarja, ami kellemetlen is, de legfőképpen igen ártalmas. Ha ez így tartana és a nagy port el nem takarítanak, a kolozsvári közönségnek le kellene, hogy mondjon a sza-

badban lavó sétálás ideális élvezetéről, ami a közönségnek fájdalmas volna és a városnak is kára lenne a dologból, mert hiszen a sétatér valami kis jövedelmet is hoz a városnak. Ezért az illetékes hivatainak figyelmébe ajánljuk ezeket. Reméljük, hogy a köz és saját hasznára mindent rendbe fog hozatni.

— (Tyuktolvajlások.) Nagyon sok panasz érkezik naponként a rendőrségre, hogy a Rákóczi-uton és környékén rendszeressé vált tyuk- és egyéb majorság lopások fordulnak elő éjjelenként. A gazdasszonyok rémülten tapasztalják reggelente, hogy a majorságketrec meg van dezmálva és átlag 5—6 darab van belőle ellopva. Ugy látszik a tyuktolvajok bandába álltak össze, hogy jobban és biztosabban működ-hessenek a kijelölt terepen. Nagy hadvezéri tehetséggel folytatják dolgukat, mert az éjszaka ott portyázó polgárőröknek nem sikerült még őket elesíteni. De találni fog a polgárőrség jobb és hatásosabb eszközöket, mellyel a gondtalanul manőverező csirkefogókat hurokra fogják keríteni.

— (Elmúltak a szegedi gyilkost.) Szegedről jelentik: Napokig tartó hajszá után végre elfogták a minapi rablógyilkosság mérénylőjét, Kalla Illés közbuszárt. Schulder József honvéd-husár szakaszvezetőt pénteken reggel küldték ki egy járőrrel. A Rókus-állomás felől indult el és amikor a Makkos erdőhöz ért, egy magaslaton megpillantotta Kallát, aki a magaslat oldalán lapult meg. Schulder jól ismerte, mert ő képezte ki annak idején. Rákiáltott, hogy ne mozduljon, mert lelövi, de a fenyegetésre nem is volt szükség, mert Kalla csendesen előjött és ellenkezés nélkül engedte megkötözni a kezeit. Elmondta részletesen, hogy már bevonulása előtt is járt az asszonyhoz, többször kapott tőle pénzt is és vasárnap reggel, amikor elment hozzá, újból pénzt kért tőle. De Fodorné nem akart neki adni, mert féltékenykedett a munkásleányra, akivel többször látta sétálni. Meg is verte az asszonyt, de az még sem teljesítette kíváncságát, erre borzasztó dühösségében felkapta az ajtóban heverő baltát és fejbe ütötte vele. Amikor jajgatni kezdett, még egyszer fejbevágtam a balta fokával. Az asszony erre a földre zuhant. Láttam, hogy vér ömlik a fejéből, ekkor elhatároztam, hogy most már megölöm és ott a földön még többször felbevágtam és ott hagytam. A szobában összeszedte az aranyemléket, egy csomó ruhát, a kamarából kenyeret, kolbászt, ezekkel elment a kedveséhez és odaajándékozta neki. A kaszárnyába is visszatért még vasárnap és délután a Mars-téren a legnagyobb nyugalommal mulatozott a leánnyal. Csak azután kezdett bujkálni. A bűnös huszárt összebilincseltek kezekkel tartották őrizet alatt a rendőrségen és ezek után átadják a katonai hatóságnak.

Színház és Zene

Heti műsor a Nemzeti Színházban:

Előadás kezdete 7 órakor.

Hétfő:	Traviata. Svárdström Valborg terdégjátékával. Rendes helyen Bérletszám VII. szám C.
Kedd:	Nincs előadás.
Szerda:	A mandarin. (R. Gombaszögi vendégjátéka. Rendes helyen Bérlet 148. szám D.)
Csütörtök:	A rablólovag. (R. Gombaszögi vendégjátéka. Rendes helyen Bérlet 149. szám A.)
Péntek:	Nincs előadás.
Szombat:	Luxemburg grófja. (Cs. Báthory föllépése. Bérlet 150. sz.)
Vasárnap d. u.:	A eigány. (Féihelyaráttal.)
" este:	Tavaszi kabaré. (Bérlet 151. sz.)

A szerkesztésért felelős:

SZÁSZ ENDRE.

Kiadó laptulajdonos:

Gombos Ferencz „Lyceum”-könyvnyomda.

Telefonszám: 204.

NYILT-TÉR.

Első kolozsvári mozgófénykép-Színház.

A MAI MŰSOR:

25—26-án

Nagy sláger lesz bemutatva.

Monopol, kizárólag csak

Lelkiismeret

Dráma 3 felvonásban.

Háborus híradó. Természetes.

Weisz Móríc nászuta

Vígjáték 4 felvonásban.

Helyárák ünnep- és vasárnap kivételével

Páholyúles 30 fill. Zártszék 60 fill. 2-ik hely 40 fill. 3-ik hely 22 fill. 4-ik hely gyermekeknek 12 fill.

Zongoravétel bizalom dolga

Legnagyobb garancia erre egy negyven év óta fennálló cég kitűnő hírneve, mindenki saját érdekében cselekszik, ha elhatározása előtt megtekinti

TRISKA J.

nagyválasztéku zongoraraktaiban a legmegbízhatóbb gyártók készítményeit, melyek áremelésük nélkül szigorúan betartott gyártáson adnak el részletfizetésre

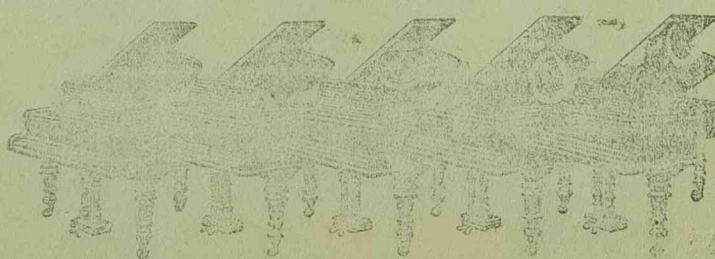
KOLOZSVÁRT, BARTHA MIKLÓS-UTCA 14. SZÁM

WIRTH-zongorák erdélyrészi egyedüli képviselőisége.

Raktáron: Schiedmayer, Bösendorfer, Ehrbahr, Winkelmann, Förster, Stingl, Richter, Stelzhammer, Götsche.

Régi zongorák értékükre megbecsültnének és a megfelelő összeg reáfizetésével új zongorákkal kicseréltnének.

10 évi jótállás és egy évi díjmentes hangolás mellett.

A legkényesebb javítások elvállaltatnak, úgyszintén hangolásokat és szállítást is felelősséggel teljesített a cég.

Telefonszám: 419

Nyomatott Gombos Ferenc „Lyceum”-könyvnyomda körforgógépjén Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 12. szám.